

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

VI. LETO

Murska Sobota, 28. februarja 1937.

ŠTEV. 9.

Naši v Ameriki

Beograjska „Politika“ je pred kratkim objavila članek, v katerem obširno govori o našem življu onstran Oceana, kamor ga je gnala usoda z željo po lepšem življenju. Mnogo je tamkaj naše krvi, mnogo src, ki hrepenijo po naših lepih prekmurskih ravninah. V naših vaseh pa čakajo matere svoje sinove, brat hrepeni po bratu, sestra po sestri. Pa leži med njimi silna daljina po kateri potujejo le misli in želje. Zato je vsaka beseda o njih kakor pozdrav iz davnine, kakor ljubeč spomin, ki se dotiplje do src in do duš... Današnja razmere, ki so zarisale sedanosti trde in neizprosne poteze, so razgrnile sence tudi na nekdanjo tako upa polno Ameriko. Usoda vsakega doseljenca je, posebno onega, ki je navezan na delo svojih rok, da začne v Ameriki graditi svoje življenje iz temeljev. V kolikor ni prišel v posebnem poslu, ali kot kvalificiran delavec, mora prijeti za vsako delo, ki se mu nudi. Šele pozneje, ko spozna jezik in razmere, lahko stopi na pot, ki se penja v višave, do zaželjenega blagostanja. To je večkrat tudi narodnostnih grup. Oni, ki so prišli prej, ki so se naučili jezika in prišli iz mestne ali industrijske civilizacije t. j. iz prilik, ki so vsaj slične onim v Ameriki, je napredoval hitreje. Germanski narodi (Nemci, Danci itd.) znašli so se prej kot latinski (Francozi, Italjani itd.) in slovanski (Slovenci, Hrvati, Srbi, Rusi itd.) Med temi pa je zopet meja med tistimi, ki so prišli iz mesta in onimi iz podeželja. Pri tem pa moramo poudariti, da so ljudje iz naših krajev in to po večini z uspehom prestali vse početne težkoče in si ustvarili položaj, ki je njim in nam v zadovoljstvo.

Najuspešnejše so izbojevali svoj boj za položaj naši najstarejši izseljenci in to predvsem Dalmatinci, ki so prvi krenili čez Ocean ter so imeli specialno kvalifikacijo kot mornarji in ribiči. To delo jim je ležalo že v krvi, zato tudi uspehi niso mogli izostati. Oni so ustvarili ameriško ribarsko industrijo, gradili tovarne za konzerviranje rib in se uspešno

uveljavili kot graditelji brodov. Lotili so se tudi sadjarstva in in vrtnarstva v svojih naselbinah ob Tihem Oceanu. Vzdolž cele ameriške obale od Kanade do Mehike so zgradili svoje kolonije, kjer so si ustvarili zavidanja vredno življenje. Mnogo je naselbin kjer naš živelj številčno nadkriljuje domačine. V teh kolonijah imajo svoje številne motorne ladje in jadernice v katerih, največkrat v mraku, odhajajo na lov na morje od katerega se šele v jutranjih urah vračajo. Drugi imajo zopet svoje obširne farme kjer gojijo sadje, solato ali pomaranče. S temi pridelki ne oskrbujejo le ameriški vshod. Še v staro domovino pošiljajo svoj pridelek — kalifornijska jabolka. Največje konzervne fabrike v tamkajšnjih krajih so v rokah naših ljudi. Domovi teh izseljencev so najbogatejši med domovi naših ljudi v Ameriki.

Slično je uspelo našim ljudem tudi na jugu Zedinjenih držav, le število rojakov je mnogo manjše. Med tem ko živi ob obalah Tihiega Oceana, v Kaliforniji, Oregonu itd. okrog 50.000 naših

ljudi, jih je na jugu le okrog 5000.

Mnogo hujši boj za obstanek so imeli oni, ki so se izselili na vshod, kamor je odšel večji del vsega našega izseljenstva. Le v Pensilvaniji živi do 15.000 naših rojakov, a v petih naslednjih državah pa do 400.000 sorojakov. V teh krajih so tudi naše največje kolonije. Tem izseljencem ni bila usoda tako naklonjena kot onim v Kaliforniji. Prihajajoč iz vasi in manjših mest, brez znanja angleškega jezika, tujci v pravem pomenu besede, si niso mogli utreti pot med kvalificirano ameriško delavstvo. Za poljedelstvo pa se je odločilo le neznatno število. Za ustvaritev novih kmetijskih domačij je bil potreben kapital, a tega niso imeli. Zaslužki na farmah so bili nižji, kot pri industrijskih podjetjih. Kljub temu pa so tudi oni, ki so se lotili poljedelstva, srečno prebrodili krizo in si ustvarili eksistenco. Druge pa so razmere prisilile, da spočetka so se morali lotiti najtežjih del pri gradnji cest, železnic, v rudokopih, postali so rudarji in iskali zaposlitve kot navadni delavci v tvornicah.

POLITIKA

V navzočnosti odposlancev iz posameznih krajev Hrvatske ter dr. Mačka je bil v Zagrebu občni zbor Seljačke sloge. V svojem govoru je dr. Maček poudarjal, da živimo še vedno v takšnih razmerah, da mora hrvatski narod polagati največ na svojo politično organizacijo. Puzval je vse člane, naj ne kupujejo mestnih oblek in gramfonov in naj nosijo obleko iz domačega platna. Ker je dr. Maček odklonil, da bi bil on izvoljen za predsednika, so izvolili inž. Avgusta Košutiča.

Na konferenci Balkanske zveze, ki se je tokrat vršila v Atenah, so razpravljali posebno o namenih Italije za zблиžanje z Balkanom in stališču Bolgarije. Odobrila se je ponovno pogodba, ki je bila nedavno sklenjena med Jugoslavijo in Bolgarijo. Podobne pogodbe se bodo skušale skleniti z Bolgarijo tudi s strani Grčije in Romunije. Ker sta Bolgarija in Turčija zvezani s prijateljsko pogodbo že od preje, ni izključeno, da se bo nazadnje tudi Bolgarija pridružila kot članica Balkanske zveze.

Predsednik Jugoslovenske nacionalne stranke upokojeni general

Peter Živković je sklical vse prvake JNS v Beograd na važno konferenco.

Podpredsednik senata Slovenec dr. Miroslav Ploj, je izstopil iz stranke JNS, kar je povzročilo mnogo pisanja v naših političnih dnevnikih. Stranki, kateri je prej pripadal, ga poziva, da odloži mesto podpredsednika v senatu, kamor je bil izvoljen z glasovi JNS.

V Narodni skupščini se je pričela razprava o novem državnem proračunu z mnogo obetajočim govorom finančnega ministra, ki je obširno govoril o našem državnem gospodarstvu. Razprave so vsak dan dopoldne in popoldne.

Hrvaški časopisi poročajo, da je bilo zadnje čase Medjimurje preplavljeno s komunističnimi letaki, brošurami in koledarji. Po vaseh so komunistični agitatorji kar javno govorili, da bodo spremenili cerkve v skladišča, župnike poobesili in vse uglednejše ljudi pobili. Sedaj so odkrili v Prelogu komunistično gnezdo in ujeli vodjo, nekega mehanika Vlaheka. Imenovan je bil poverjenik „Seljačke sloge“ za preloški srez in s tem v

v zvezi časopisje resno opozarja na komuniste, ki se jim je posrečilo vtihotapiti se v hrvaško prosvetno organizacijo „Seljačka sloga“.

Proračun dunavske ban. znaša 190 milijonov dinarjev. — Zagrebški mestni svet je sprejel proračun mestne občine ki znaša 243 milijonov dinarjev. Občinske doklade na neposredne davke znašajo 40 odstotkov.

„Brez svobode ni življenja in napredka. Mi se borimo in se tudi bomo borili še naprej, dokler bomo živeli. Po naši smrti se bo borila naprej naša deca, če bo to potrebno, vse do popolne politične svobode hrvatske domovine in hrvatskega naroda.“ Iz govora dr. Mačka v Zagrebu.

„Grenke izkušnje nas učijo, kako moramo v bodoče voditi našo državno politiko. Nič se ni premaknilo naprej in vse je ostalo samo pri razgovorih. Besedo sporazum nosijo mnogi v ustih, toda do sporazuma ne pride. Beograjska združena opozicija bi rada, da bi jim mi pomagali priti na vlado. Nam pa ni nič za vlado.“ Tako je preteklo nedeljo govoril na shodu v Osijeku hrv. poslanec dr. Pernar, ki spada med najožje sodelavce dr. Mačka.

V tajništvu Društva narodov so pred dnevi registrirali jugoslovansko-bolgarsko pogodbo o večnem prijateljstvu. Ob tej priliki so diplomati čestitali zastopnikom Jugoslavije in Bolgarije za to veliko in zgodovinsko mednarodno dejanje, ki pomeni velik prispevek utrditvi miru ne samona Balkanu, temveč tudi v Evropi.

V zvezi s političnim zблиžanjem med Italijo in Jugoslavijo naglašajo italjanski časopisi, da bo po poteku trgovinskega provizorija, ki bo trajal še do 31. marca, prišlo do sklenitve trajnejše trgovinske pogodbe med Italijo in Jugoslavijo.

O Balkanski zvezi pišejo časopisi: „Balkanske države so vsaka zase bolj ali manj krepke, kadar se pa združijo, predstavljajo skupnost impozantne moči 55 milijonov prebivalcev na jugovzhodu Evrope in lahko, če je treba, dvignejo milijone bajonetov. Dejstvo, da postavlja ta velika masa svojo težo na stran miru, je dejstvo prvega reda za splošne razmere v Evropi.“

Hrvati mislijo 25. marc uvrstiti med hrvatske kmečke praznike. Na ta dan se je namreč l. 1848. sestala v Zagrebu nekaka neslužbena hrvatska narodna skupščina, na kateri so se zbrali takratni rodoljubi iz vseh hr-

vatskih krajev. Sprejeli so resolucijo, s katero so pozvali takratnega avstrijskega cesarja, naj imenuje za hrvaškega bana Josipa Jelačića, ter naj odpravi tlačanstvo.

Nemški zunanji minister Neurath je te dni obiskal Dunaj. To priložnost so izrabili avstrijski narodni socialisti ter bučno demonstrirali za Hitlerjevo Nemčijo. Nastopiti je morala policija, ki je s silo razgnala več tisoč glav množico. Izvršene so bile tudi številne aretacije.

V Abesiniji še vedno ni miru. V zadnjem času prihajajo v svet poročila, da se tamkajšnji domačini še vedno bojujejo proti Italjanom. Te dni pa je bil v Adis Abebi izvršen atentat na italjanskega podkralja Graziana. Ko je delil siromašnim ljudem obleko in živila, je proti njemu priletelo več bomb. Graziani a tudi mnogo italjanskih častnikov je bilo pri tem težko ranjenih. Italjanska vlada je poslala nove vojaške transporte v Abesinijo.

Avstrija namerava razpisati notranje posojilo v znesku 180 milijonov šilingov. Ker pa se boji, da z lastnimi sredstvi avstrijsko gospodarstvo tako visokega zneska ne bo zmoglo, je naprosila Italijo naj bi prevzela del tega posojila.

Slednjič so se države sporazumele glede nevmešavanja v Španske zadeve. Prva je bila Francija, ki je prepovedala udeležbo svojih državljanov pri španskih homatijah. Isto prepoved so izdale tudi Avstrija, Češkoslovaška, Madžarska itd.

Hitler je sporočil angleški in italjanski vladi ter Mali antanti, da ne bo dopustil, da bi prišli še kdaj na prestol prosluli Habsburžani.

Nad Madridom se je prejšnji teden odigrala ena največjih zračnih bitk. General Franco je poslal nad fronto 52 svojih letal, komunisti pa 30 letal. V zraku se je vnela bitka pri kateri je sodelovalo 82 letal. Mnogo letal iz obeh taborov se je zrušilo na zemljo.

Sovjetska vlada je dovolila španski komunistični vladi nov kredit 170

milijonov frankov. Ta denar se bo lahko uporabil samo za nabavo vojnega materiala iz Rusije.

Nacionalistične čete generala Franca so ujele en bataljon mednarodne brigade. Med ujetimi tujci, ki so se bojevali na španskem bojišču, je bilo mnogo Angležev.

Izgledi za bodočo žetev pšenice

Po podatkih mednarodnega gospodarskega instituta v Rimu, so države v Evropi povečale površino zasejane pšenice. Povečanje v Angliji znaša 30%, v Franciji 1,90%, v Grčiji 3,20% v Litvi 11,20%. Podatki za Podunavje še manjkajo, a kljub temu se da po raznih znakih soditi, da so tudi v teh državah povečali površino orne zemlje namenjeni pšenici. V Italiji je prav tako posejana mnogo večja površina zemlje z pšenico kot v prejšnjih letih. Edino izjemo v tem tvorita Češkoslovaška in Poljska, ki bodo skrčile svoj pridelek pšenice. Da se je povečala površina že označenih njiv, je pripisati dejstvu, da so se žitarice na svetovnih tržiščih podražile a tudi ugodne klimatske prilike, ki so mnogo bolj ugodne kot v jeseni pred dvema letoma, so ravno tako vplivale na povečanje kulture pšenice in ostalih žitaric. Za enkrat je še nemogoče ugotoviti točno stanje a verjetno je, da bo letošnja žetev pšenice presegla pridelek iz leta 1935, ko je bilo v vsej Evropi posejanih 31,9 milijonov hektarjev. Kar se tiče Zedinjenih držav Amerike pa je gotovo, da bo površina zemljišč zasejanih z pšenico dosegla rekordno številko 23 milijonov hektarjev, kar znači povečanje za 10% napram lanskemu letu. V Kanadi, kjer ozimna pšenica ni tolike važnosti kot v drugih kmetijskih državah, znaša povečanje 37%. Prav tako izgleda, da bodo tudi v ostalih kontinentih, posebnost v Afriki in Avstraliji, odmerili pšenici na svojih poljih več prostora, kot v prejšnjih letih. Z ozirom na povečanje zasejanih zemljišč z pšenico in to po vsem svetu, bodo v slučaju dobre žetve, zopet izpopolnjene sve-

tovne zaloge, ki so sedaj silno padle. Posledica tega bo, kar je pač naravno, padec cen pšenice in poleg te še tudi drugim žitaricam, na svetovnem tržišču. Neki angleški gospodarski list pravi, da so se v zadnjem času cene pšenice na tržiščih ustalile, ker se je pa površina polj posejanih z pšenico tako povečala, niso izključena presežena. Pri tem še omenja lansko žetev, ki je bila ena najslabših v zadnjih 11 letih ter pristavlja, da bi se morale podvzeti mere, da se ustvarijo obče rezerve žita, ker sedanje rezerve zaloge niso v stanju, da zadovoljijo vsem potrebam uroza na katerega so navezane nekatere države, niti ne morejo jamčiti za stabilizacijo cen, ki je tako potrebna za rentabilnost in normalno trgovino, teh najvažnejših artiklov ljudske hrane.

V letu 1936 so narasle vloge pri 7 hranilnicah

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so znašale vloge pri 29 slovenskih hranilnicah dne 31. decembra 1936 999.792.593 Din, torej skoro 1 milijardo dinarjev. K temu znesku je še treba prišteti obresti za leto 1936, ki se bodo pripisale v teku prvih mesecev l. 1937 in ki znašajo približno 38 milijonov dinarjev, potem bodo znašale vloge približno 1.038 milijonov dinarjev. V primeri s stanjem vlog 31. 12. 1935 so narasle vloge pri 7 hranilnicah, število vlagateljev v tekočem računu pa celo pri 11 hranilnicah. Skupno število vlagateljev je znašalo 138.439 in odpade 1 hranilnična knjižica na vsakega 8. prebivalca Dravske banovine.

V decembru 1936 so narasle skupne vloge pri 9 hranilnicah. Vloge na knjižice pri vseh hranilnicah so narasle v decembru za Din 845.201. Te številke so dokaz, da se zaupanje v hranilnice in v denarne zavode polagoma sploh zopet vrača, od česar bo imelo korist celokupno naše gospodarstvo.

Vsem prijateljem naše srednješolske mladine

Povsem razumljivo je, da današnja vsesplošna kriza posredno zadeva tudi našega dijaka. Ne samo, da mnogim nadarjenim in zdravim kmetiskim sinovom onemogoča dostop v srednjo šolo, temveč pogosto težko prizadeva tudi tiste, ki so jo vkljub mnogim ozirom srečno dosegli. Lahko bi rekli, da se borba njihovih staršev in čisto tudi njih samih začenja vsak mesec znova in vodi tako skozi vsa leta šolanja, oprta na edino upanje, da trud le ne bo žastonj.

Dasi ta boj s siromaštvom skoraj redno ustvarja izčrpane in preizkušene fante, ki jih je vsak narod najbolj vesel in potreben, je vkljub temu nemalokrat vzrok, da mora tak dijak sredi poti, ki si jo je že slikal tako lepo, zapustiti šolsko klop, ker ne starši, ne on sam ne zmorejo več najnujnejših sredstev za vzdrževanje. Neredko pa so posledice še težje, da mladim fantom vzamejo še več, da jim vzamejo, včasih polagoma, včasih nenadoma, njihovo zdravje in s tem uničijo svežo silo, ki bi lahko koristila družini in družbi.

Iz navedenih razlogov, da svojim potrebnim dijakom vsaj nekoliko olajša obstanek in jih obvaruje pred najtežjimi posledicami pomanjkanja, je šolski odbor Rdečega križa na samoupravni realni gimnaziji v Murski Soboti sklenil, da se na vsa tukajšnja in domačo inteligenco, trgovstvo in ostalo ugledno javnost obrne z najlepšo prošnjo, da ga v njegovi nameri blagohotno podpre, v kolikor ji to okolščine dopuščajo, toda izključno le v obliki obleke, obuvala in perila, ki bi se lahko odstopilo in ki bi moglo služiti v gornje namene. Imenovane stvari sprejema podpisani odbor od današnjega dne skozi dva tedna, vsak delavnik od 11—12 ure dopoldne in od pol 2—6 ure popoldne v pisarni samoupravne real. gim. v M. Soboti. (Poslopje drž. real. gimnazije, pritličje, zadnja vrata na levo.)

Ko s tem zaključuje svoj poziv, se podpisani odbor vsem, ki se bodo

DOMA IN DRUGOD

Na neki ameriški vojni ladji je pri nabijanju velikega topa eksplodirala granata. Šest mornarjev je bilo pri tem težko ranjenih.

V stolpu velike cerkve v Chatteletu (Francija) je izbruhnil požar. Stolp se je zrušil na cerkev, ki je prav tako začela goreti. Zgorelo je mnogo dragocenosti. Škoda cenijo na 7 milijonov frankov.

Fiatova tvornica v Turin (Italija) je zgradila motorni vlak, ki je dosegel povprečno brzino 160 km na uro. Za pogon služita dva motorja po 400 k. s. Nameščena sta eden na sprednjem, drugi na zadnjem koncu vlaka.

Zajčja kuga, ki se je pojavila zadnje čase na Moravskem in zapadnih delu Slovaške, se je razširila na vse glodavce, pa tudi na druge živali, v prvi vrsti na fazane in ovce. Ugotovili so celo, da se loteva ta bolezen tudi ljudi.

V šoli v vasi Miločajni v žičkem srezu poučuje že nekaj tednov vaški poštar Vučković. Pravega učitelja so vaščani enostavno odstavili, ker se ni hotel preseliti iz stare šole v novo, katero so vaščani sami zgradili.

Štirje delavci so pri popravljanju strehe tovarne v Zenici padli iz višine 15 metrov na tla, ker se je porušil oder. Vsi so dobili hude poškodbe.

V Nici je bil izvršen pri belem dnevu in to sredi mesta na cesti drzen roparski napad. Dva blagajnika neke tamošnje banke sta na ročnem vozičku peljala 1.350.000 frankov v drugo banko. Napadla sta ju dva maskirana bandita, ki sta skočila iz avtomobila, naperila revolverte proti blagajnikoma, jima odvzela obe vreči z denarjem ter brez sledu izginila.

V Beogradu se vodi razprava proti Jovanu Lakičeviću in njegovim pajdašem, ki so na ime invalidnine s ponarejenimi listinami oškodovali dr-

žavo za težke milijone. Na razpravi je 60 obtožencev ter 70 odvetnikov. Vsi se izgovarjajo, da so nedolžni.

Ker se je na poti v Romunijo zavoljo viharja in mraza na morju pokvarilo 500 zabojev oranž, za katere bi moral trgovec tudi plačati uvozno carino, se je odločil za kratek postopek: 100.000 oranž je dal pometati v morje.

Dva italjanska zdravnika sta odkrila novo sredstvo proti tifusu. Novo zdravilno sredstvo se je doslej izkazalo z dobrim uspehom.

Na madridski fronti je padel zadet od marokanske ročne bombe mariborčan Žunković.

Znani italjanski avtomobilski jvorničar Lamcia je pred dnevi umrl. Pokojni je začel svojo kariero kot pomočnik mehanik, nato je postal eden najboljših avtomobilskih dirkačev, dokler se ni povspel do bogatega tvorničarja.

Japonsko mesto Morioka je zasul silen snežni plaz. Porušil je dvajset hiš in usmrtil 48 oseb. Plaz je pokril tudi šolsko poslopje.

Brzovlak, ki vozi z Yorka v Southwest (Angleška) se je z lokomotivo in šestimi vagoni iztiril in zapeljal naravnost v čuvajnico sredi tirov. V čuvajnici so sedeli trije delavci ravno pri kosilu. Bili so seveda na mestu mrtvi. Več potnikov v brzem vlaku je bilo ranjenih.

Na državnem posestvu v Belju je prišlo do velike poplave. Reka Karašica, ki je močno narasla, je razbila nasip in poplavlila okrog 3000 oralov zemlje in to po večini pašnike.

Sredi Zagreba je bil napaden poštni raznašalec denarja Josip Filipčić, ki je imel pri sebi 50.000 Din. Zločinec Forenpoker ga je zvalil v neko temno vežo in tam ga je skušal ubiti. Napadalca so ujeli.

odzvali vabilu, za vsakršen donos najlepše zahvaljuje. O vseh poklonjenih stvareh, kot o načinu njihove razdelitve, bo odbor vodil točen zapisnik, ki bo na željo vsakomur na v pogled. — Šolski odbor Rdečega križa na samoupr. realni gimnaziji v M. Soboti.

Društvo Prekmurcev v Zagrebu.

Pred kratkim se je ustanovilo v Zagrebu društvo naših rojakov, ki so tamkaj našli zaposlitev. Društvo šteje že okrog 500 članov. Namen organizacije je medsebojno spoznavanje, pomoč rojakom, ki bi zabredli v neprimolike itd. Naslov: Društvo Prekmurcev — Zagreb — Ilica štev. 53. V odboru so sledeči naši rojaki: Predsednik Krajačič Ladislav, podpredsednik Feitl Ivan, tajnik Lenarčič Avgust, blagajnik Špilak Štefan ter odborniki Bernard Mirko, Kiralj Štefan, Gregorec Štefan in Belec Štefan. Novemu društvu želimo, da bi dobro uspevalo v zadoščenju njihovega delu a nam v ponos.

Iz sej banskega sveta

Proračun

za l. 1936/37 izkazuje 119,990 000 Din izdatkov in je za 224 milijona (23%) višji od sedanjega proračuna. Od poviška gre 163 milijona za vzdrževanje osnovnih šol, ki preide 1. aprila na banovino. Ta znesek se bo moral kriti z novo banovinsko doklado, ki bo znašala 35% na vse neposredne državne davke. Samo mestne občine doklad ne bodo plačevale, ker bodo one še v naprej same nosile stroške za vzdrževanje šol na svojem ozemlju. Ta nova doklada pomeni s tem, da bodo v približno enakem razmerju znižani občinski proračuni in z njimi občinske doklade. Ostali povišek 6.1 milijona dinarjev, se razdeli na vse oddelke banovinskega proračuna. Povišek gre predvsem na materialne izdatke. Zaradi naraščajočih banovinskih poslov določa proračun 86 banovinskih uslužbenecv več, nego jih je po sedanjem proračunu.

Bolnišnica v Soboti

Glede zidave nove bolnišnice je izjavil g. ban sledeče:

„V Murski Soboti se bo gradila povsem nova, razmeram odgovarjajoča moderna bolnišnica. Ta zadeva je odložena. V to svrhu sem namenil zaenkrat 7 milijonov Din. Izgradnja cele bolnišnice bo najbrže veljala nekaj več, kar se bo točno lahko določilo, ko bodo vsi tozadevni načrti pripravljeni. Upam, da bom v ta namen imel že letos na razpolago delno vsoto treh milijonov, ostane pa tudi kmalu potem. Sedaj se bo delalo takoj na vseh predpripravih, zlasti se bo moralo čimprej prekrbeti in določiti primerno zemljišče ter izdelati načrte, da se v slučaju

ugodne in skorajšnje rešitve s finančne strani lahko takoj pristopi h gradnji.“

Petanjski most

Že pri lanskem zasedanju banskega sveta je g. ban obljubil gradnjo prepotrebne mostu čez Muro pri Petanjcih. S tem mostom dobi Prekmurje šele pravo zvezo z ostalo Slovenijo. V lanskem proračunu je g. ban določil v to svrhu znesek 500.000 Din. V letošnjem proračunu je dolo-

čena za to nova vsota 700.000 Din. Načrti za glavni most čez Muro so ravnokar končani, tako da se bo z gradnjo po zatrdilu g. bana začelo takoj, čim bodo vse formalnosti o licitacijah končane. Razni stranski mostovi in propusti ter gradnja cest ob mostu pa bo prišla na vrsto prihodnje leto. Tudi ta gradnja je za Prekmurje ogromnega pomena in gre za hvala in zasluga za to veliko akcijo naši banski upravi.

DOMAČE VESTI

Murska Sobotica:

— Slovo. Pred mojim odhodom na novo službeno mesto se pri najboljši volji nisem mogel posloviti od vseh prijateljev, sodelavcev in znancev, kate sem si pridobil v teku mojega dolgoletnega službovanja v M. Soboti. Vsem tem in vsem, ki so se zadnji čas tako zavzeli za mene, kličem pozdravljeni! — Samec.

— Letni pregled vseh motornih vozil bo v smislu razpisa kraljevske banske uprave dne 5. III. ob 10.30 uri v Murski Soboti. Vsak lastnik motornega vozila ima prinesiti s seboj: Prometno knjižico z državnim kolkom Din 100.- za potrdilo v prometni knjižici, takso za komisijski pregled v znesku Din 54.- za vsak avtomobil, odnosno Din 27.- za vsako motorno kolo. Vozila morajo biti privedena v očiščenem stanju in uporabna za vožnjo. Pregledi se bodo vršili z vso strogostjo, zlasti se bo gledalo na stanje šasije, peres, vzvodov, zavor, kretala, žarometov itd. Ako bi se lastniki motornih vozil iz utemeljenih razlogov ne mogli udeležiti pregleda, naj se pravočasno opravičijo, sicer ne bodo smeli voziti z nepregledanimi vozili. Komisijski stroški se bodo porazdelili sorazmerno med udeležence pregleda. Takoj po pregledu se bodo razdelile tablice. Pri prejemu tablic, mora lastnik oziroma šofer pokazati šofersko knjižico ter vrniti odrezek ček. polonice za banov. trošarino za l. četrtletje 1937. Avtotaksiji morajo predložiti potrdilo, da so plačali davek za leto 1936.

— Izpit. Te dni je v Ljubljani položil odvetniški izpit g. dr. Brumen Anton. Naše iskrene čestitke!

— Ogenj. V nedeljo v popoldanskem urah je nenadoma začelo goreti na marofu. Temni oblaki dima so se dvigali iznad gospodarskega poslopja in ljudje so začeli vreti iz vseh strani na požarišče. Tudi domači gasilci so bili kmalu na kraju požara, takoj za njimi pa je prispela gasilska četa tovarne Benko. In le njim se je zahvaliti, da ogenj ni zavzel katastrofalnih dimenzij, saj so s svojo motorko takoj dobili vodo, dočim pri mestnih gasilcih nekaj z brizgalno ni bilo v redu. Taki nedostatkah lahko postanejo usodni ker je pri požarih le hitra intervencija uspešna. Na požarišču je bil tudi g. poslanec Benko, ki je vodil vsa dela pri rešitvi že ogroženih

objektov. V kratkih presledkih so prispele tudi požarne brambe iz sosednjih vasi, ki so se uspešno lotile gašenja. Šele po nekaj urah dela je bila odstranjena vsaka nevarnost, da bi se ogenj še dalje širil. Požar je upepelil del strešnega ogrinja ter notranjost hleva v katerem je bilo precej krme in slame. Kako je ogenj nastal še ni dognano. Možno je, da je ogenj nastal po nesrečnem naključju a tudi nameren požig ni izključen. Povzročena škoda je precejšnja.

— Uredništvo „Kovrana“ nam sporoča: V torek 23. tega meseca je potekel rok za vpošiljatev rešitev za nagradno tekmovanje glede števila zrn prosene kaše, ki ga vsebuje v izložbenem oknu trgovine I. Hahn na Aleksandrovi cesti izstavljen steklenica. Rešitev nam je došlo 153 — med temi pa 9 nesposobnih, s popačenimi in izmišljenimi imeni, ter radi tega niso prišle v obzir. Najnižje število je napisal neki tekmovalec z 2170 zrn, najvišje pa z 16.000.000 zrn. Dejanjsko se je nahajalo v steklenici 162.846 zrn, ter so se prisodile razpisane nagrade naslednjim tekmovalcem, ki so prišli temu številu najbližje in sicer je pripadla I. nagrada Din 50 gosp. Fohsy Ivo, zobotehnik pri dr. Glančniku s številom 167.500, II. nagrada Din 20 g. Rogan Alfredu, trg. vajenec pri Ascher in Sin s številom 174.971 in III. nagrada Din 10 g. Pinter Nikolaju, not. pisarna Koder, s številom 175.400, ki njim pripadle nagrade lahko takoj dvignejo v trgovini I. Hahn v M. Soboti najpozneje pa do 6. marca tega leta med poslovnimi urami. Uredništvo „Kovrana“ pripravlja že sedaj za prihodnji pust novo pa lažjo nagradno tekmovanje z nagradami, ki bodo pa veliko višje kot tokratne.

— Odhod. Preteklo nedeljo, s popoldanskim vlakom, je odpotoval na svoje novo službeno mesto v Korenico g. veterinar Jože Samec. K slovesu so se zbrali na postaji številni njegovi prijatelji in znanci, ki so se še enkrat poslovili od odhajajočega z iskreno željo, da bi se kmalu vrnil v naše kraje za katere je tekom svojega službovanja napravil toliko dobrega in koristnega. Na novem službenem mestu, sredi kršne Like daleč od svoje družine in prekmurske zamlje, ki jo je tako vzljubil, mu želimo zadovoljstva in da bi se kmalu uresničile njegove, kakor tudi naše želje!

— Občni zbori. Pretekli teden so bili številni občni zbori. Uradniki so se se zbrali da poslušajo poročila

Nabavljalne zadruge in Kreditne zadruge, Kolo jugoslovenskih sester je polagalo svoje račune a tudi mlado Prekmursko lovsko društvo je polagalo svoj letni račun.

— Učiteljsko zborovanje. Preteklo soboto so imeli učitelji soboškega sreza v Sokolskem domu svoje zborovanje. Ob tej priliki je imel zelo zanimivo in poučno pedagoško predavanje g. prof. Šilih iz Maribora. Želeli bi le, da bi taka predavanja bila dostopna najširšemu občinstvu, kar pa seveda ni zadeva Učiteljskega društva temveč društva „Šola in dom“. Uverjeni smo, da se bi zbralo dovolj vernih poslušalcev.

— Akcija Olepševalnega društva. Mnogo let ni mogla M. Sobotica v pogledu razvoja z mrtve točke. Do lanskega leta je nudila malodane isto lice, kakor desetletja prej. Obupen boj med mestni za prestiž v trgovini in tujskem prometu je končno prisilil tudi nas, da napnemo vse sile v tej konkurenci, da ne zaostanemo. Za marsikako stvar je sama občina našla sredstva in pota in ob splošnem razumevanju občanov se je začelo z moderniziranjem, ki bo naše mesto spravilo v tako stanje, v kakršnem mora biti z ozirom na važnost svojega položaja. Poleg izvršitve načrtov večjega obsega, pa je mnogo takih drobnih potreb, za katere občina ne more skrbeti, za katere je potrebno ljubezni in žrtev posameznikov. To je zlasti skrb za prijetnost mesta. V to svrhu je bilo ustanovljeno Olepševalno in tujskoprometno društvo. Občinstvo je s tem, da je v nepričakovanem lepem številu pristopilo, pokazalo svoje odobravanje. Z ozirom na to, da bo občina spomladi uredila park in drevorede, je društvo pokrenilo akcijo, da se na potrebnih mestih postavijo lično izdelane klopi. Ker društvo nima sredstev, je prisiljeno obrniti se na velikodušnost p. t. občanov, da po možnosti darujejo potreben znesek vsaj za eno klop. Klopi bodo izdelane po načrtih g. arh. Novaka iz betona in hrastovine ter bo na vsaki klopi označeno na posebni tablici ime darovalca, kar bo raznim tvrdkam tudi v reklamnem oziru — prav prišlo. Kompletne klopi bo stala 250 Din, katero vsoto se pa lahko plača v mesečnih obrokih po 50 Din. Načrt je vsakomur na vpogled v obč. uradu. Niti malo ne dvomimo, da bo tudi tokrat odziv občanov velik, saj le s skupnim delom bomo ustvarili našem mestu ono zunanost, ki bo nam, ki ljubimo svoj rojstni kraj, v ponos.

— Pomladne dolžnosti. Ko nastopa pomlad, ima mati narava polne roke dela, ker mora vse zbuditi k novemu razvoju. Tudi to svojo pomladno dolžnost izpolnjuje narava, toda človek, ki vlada nad njo, vrši še več, tudi on pomaga naravi kadar sama ne zmore svojega dela. Človek ume s svojim duhom izkoristiti naravo kot pomočnico, ker zna izkoristiti njeno plemenito zdravilno rastlinje za preprečevanje bolezni in podaljšanje življenja. Mnogoštevilno plemenito rastlinje se uporablja v vseh mogočih področjih, da se doseže naravni zdravilni učinek. Najpopularnejše pa je takozvano pomladno zdravljenje s čaji iz preizkušenih planinskih zelišč. Iz takih sestoji med drugimi tudi obče znani Planinka čaj ljubljanskega lekarnarja mr. Bahovca. Tako zdravljenje je postalo tekom let v vsaki družini, rekli bi, neka pomladna dolžnost, ki jo radi izpolnjujejo, ker na udoben in naraven način dosega svoj namen: regeneracijo krvi, normalizacijo krvnega obtoka, temeljito čiščenje

prebavnih organov, kot črevesja, ledvic, jeter, žolčnega mehurja itd. Znaki nerednega delovanja prebavnih organov so v prvi vrsti: zapeka, napetost telesa, gorečica, pogosti glavobol, tesnoba, občutki, pomanjkanje spanja, kakor tudi obolenja po sečni kislini, hemeroidi, slabost srca, kopičenje maščobe, bolezni ledvic, nervoznost in mnoge druge živčne bolezni. V borbi proti tem boleznim in posebno še proti nastajanju istih je prej navedeni čaj izvrsten, naraven in priprost pripomoček.

— **Opozorjamo** cenj. naročnika gornjo notico ter na priloženo knjižico „Planinka čaj“ a.

Puconci

— **Prosvetno društvo „Kmečki glas“** v Gorici, je vprizorilo v tuk. osnovni šoli dne 21. febr. popoldan veseloligro „Martin Smola“ v treh dejanjih, v režiji gdč. Lokay Elze. Da se se je igra tako posrečila, je pripravi predvsem režiji. Igralci so svoje naloge prav dobro rešili, samo še več volje in temperamenta bi še bilo treba pa bi bilo s strani občanov večje zanimanje. V bodoče bi bilo samo to želeli!

— **Cerkevni občni zbor** evang. cerkvene občine je sklenil, da g. duhovnik nesme izdati nikakega dokumenta onemu, ki farne dolžnosti ni izpolnil in da nesme izvršiti poroke, po 14. uri popoldan. Ta sklep, oz. pooblastilo za g. duhovnika je bilo prav umestno. Zakaj, — to se lahko razume. Vsak naj ima dolžnosti in ne le pravice. Gostovanje se naj vrše po poroki in ne pred poroko ...!

— **„Društvo prijateljev zdravja v Puconcih“** ima svoj redni letni občni zbor dne 7. marca t. l. popoldan ob pol 16. uri v gostilni Kihar Ludvika. Na občnem zboru bo imel g. dr. Vučak, ban. zdravnik, poljudno in zanimivo zdravstveno predavanje, zato je priporočljivo, da se tudi nečlani udeležijo tega občnega zbora in to v čim večjem številu. Predavanje je takoj v početku in to radi železniške zveze, z ozirom na člane v M. Soboti.

— **Sokolsko društvo** je na svojem občnem zboru izvolilo za starost g. Sočič Štefana mesarja. V ostalem je ostala uprava neizpremenjena.

— **Pri elektrifikaciji** občine je — žalibog — nastal majhen zastoj. „Fala“ je nekam nepopustljiva, vendar pa upamo, da bo z ozirom na bodoči razvoj elektrifikacije, polagala malo več važnosti ter s tem čimprej uresničila tako navdušeno početo delo elektrifikacije naše občine. Tu pa bi se pričakovalo od banovinskega elektrifikacijskega odseka, tako moralno, kakor materijelno pomoč, ker smatramo, da elektrifikacijski fond, ki je precej velik, mora služiti tudi za naše kraje, ki smo od banovinskih elektrarn najbolj oddaljeni, in smo vezani na Falo. Tudi mi hočemo živeti!

— **Akcija občinskega kmetijskega odbora** za uničevanje goseničnih gnezid in nabiranje prsteničarjev se je tudi to leto uvedla. Lansko leto je bilo nabranih in po 25 para izplačanih 4367 komadov prsteničarjev, kar je velike važnosti za naše sadjarstvo. Potrebno bi bilo, da se izvaja to po vseh občinah, ker bi bila akcija samo tako popolna in za sadjarstvo uspešna.

DOPISI:

— **Tišina.** Nekaj pojasnila k članku, ki je izšel v Murski Krajini št. 8 pod naslovom „Stirto življenje.“ Pogrešana učiteljica Dora Skolarič, ni bila toliko versko navdahnjena kolikor se jo opisuje. Prihajala je sicer redno v cerkev enako njenim tovarišicam pri nas. Gospodinja, kjer je pogrešana učiteljica stanovala, zna z vso gotovostjo povedati, da ni bila Skolarič v dvomljivem stanju. Govorice o njeni pojavi in obnašanju ob reki Muri so različne in v marsičem tako netočne, da je nemogoče dobiti pravi zaključek o vsem tem. Potrebna je pač temeljita polzvedba in zaslišanje vseh, ki so učiteljico Skolarič tedaj ob Muri videli ali z njo govorili.

— **Enodnevní tečaj o trsní rezi v vinogradu** se bo vršil na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru dne 1. marca t. l. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen ter bo trajal od 8. — 12. in od 14. — 18. ure.

— **Ruski Rdeči križ** priredi dne 6. marca ob 9 uri zvečer v Zagrebu v prostorih oficirskega doma vojašnice 35. polka zabavo v prid sanatorija za tuberkulozne, v Vurbergu pri Ptuj. Prireditelj se vrši pod pokroviteljstvom soproge komandanta IV. armadne oblasti gospe Ane Jurišič.

Murska Sobota,
8. febr. 1937.

617/36-37.

Vabilo

rednemu občnemu zboru

ki bo v soboto, dne 27. februarja 1937. ob 8. uri zvečer v klubovi sobi (gostilna Banfi).

ODBOR.

GOSODARSKI PREGLED

V zadnjem času posvečajo bolgarski časopisi veliko pažnjo gospodarskemu položaju v Jugoslaviji. Med drugimi navajajo tudi sledeče: Dr. Stojadinovič, kot predsednik jugoslovanske vlade, je mnogo storil za kmečki življ. Njegova gospodarska politika je vrnila blagostanje jugoslovanski vasi. Predsednik vlade je našel nova tržišča v inozemstvu. Z novimi trgovinskimi pogodbami je dvignil izvozno trgovino, predvsem kmetijskih pridelkov, ter povečal njihovo ceno za 50%. Na polovico je zmanjšal stare kmetijske dolgove.

*

Nemčiji smo poslali v zadnjem času 2400 vagonov pšenice in 1000 vagonov koruze. Ker Nemci letos nimajo dovolj žita, izgleda da bomo še izvozili okrog 4000 vagonov koruze in 2600 vagonov pšenice.

Holandska je kupila od nas 1000 vagonov koruze.

Italija je ponovno znižala uvozno carino za rž in pšenico in to od 35 na 18 lir za 100 kg.

Češkoslovaška je izvozila v tekoči izvozni sezoni 3336 vagonov pšenice. Italiji je prodala 1054 vagonov, Holandski 471 vagonov, Švici 400, Danski 331 a v Hamburg je poslala 408 vagonov. Izvoz mlinskih izdelkov je dosegel 3897 vagonov napram 3782 vagonov preteklem letu.

DENAR:

Francoski frank	2 20 Din
Švicarski frank	10 80 „
Italijanska lira	2.12 „
Česka krona	1.52 „
Avstrijski šilling	8 40 „
Ameriški dolar	47 75 „
Angleški funt	235. — „

SEJMI:

M. Sobota: Ponedeljek 1. marca, živinski in kramarski.

Veržej: Sredo 3. marca.

Križevci: Sobota 6. marca — živinski sejm.

POŠTA:

Hvala Anton, šol. upr. Trnje. Naročnino imate plačano do 1. 5. 1937.

Horvat Ernest, Francija. Vsled Vašega pisma se Vas obvešča, da se nobeden ni zglašil pri g. narodnemu poslancu g. Benko Josipu.

Hujs Vince, Francija. L'ist Vam redno pošiljamo. Posredujte tam na pošti, morda je pri dostavi pomota.

Bokan Terezija v Franciji. Na naročnini za leto 1936 dolgujete še 4.50 Din. Takoj ko plačate naročnino za leto 1937 60 Din in za koledar 12 Din, Vam koledar pošljemo. Pozdravljena!

Prodám motorno kolo

znamke „Ardie“ v prav dobrem stanju poceni. M. Sobota, Lendavska c. 1.

Stanovanje

se takoj izda. Polzve se v Murski Soboti, 2. Cerkevna ulica 13.

Proda se trgovska hiša,

brez konkurenčni kraj, trgovina se je opustila vsled smrti lastnika, hiša lepo zidana, zraven sadonosnik, njive in vinograd, skupaj 4 orale. Vpraša se: Knjigarna Janko Sušec Gornja Radgona.

POZIVA

se vsaki, ki je imel v preteklem letu trgovske posle z g. Šiftar Gezo, sina g. Franc Šiftar, obadva v Brezovcih, da javijo svoj naslov proti povrnitvi stroškov tvrdki American Import Company, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši
Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši

Razglas.

Občina Murska Sobota bo prodala dne 26. februarja 1937. ob 10. uri dopoldan v občinski posvetovalnici na javni ustni dražbi občinsko hišo, ležečo na Aleksandrovi cesti št. 19.

Podrobnejši dražbeni pogoji so razvidni iz razglasa, ki je nabit na občinski uradni deski in razglašen v Službenem listu kraljevske banške uprave šte. 8, 9, in 11 od leta 1937.

M. Sobota, dne 22. II. 1937.

Službo dobi trgovski pomočnik

dober prodajalec kuhinjskih in hišnih predmetov, z znanjem državnega, nemškega in madjarskega jezika, vojaščine prost in z prakso v sorodnih večjih trgovinah in mestih. Ponudbe z fotografijo in prepisom spraveval je treba poslati na firmo:

Nišević Sava, Novi Sad.

Posl. št. J. 983/35 - 5.

Dražbeni oklic

V izvršilni stvari zahtevajoče stranke Prekmurske banke d. d. v Murski Soboti, ki jo zastopata odvetnika dr. Pintér Nikolaž in dr. Fleck Friderik iz M. Sobote, zoper zavezano stranko Banko Gezi, mesarskega pomočnika pri Binder Francu, mesarju v Puntigamu pri Grazu, Avstrija, 2) Banko Glzele, sedaj Calle Nueres Aires 487 Montevideo, Uruguay, ter 3) nedl. Banko Ludvik, po očetu Banko Francu užitkarju v Moravcih 93, radi dviga solastnine potom javne dražbe se vrši dne 1. aprila 1937 ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba Prekmurski banki v M. Soboti do 5/8, Banko Gezi, Banko Glzele in Banko Ludviku skupno lastnih 3/8 vl. št. 663 k. o. Moravci in sicer parc. št. 519 hiša št. 93 s pritliklinami vred.

Izključena cena je 40 000 Din.

Najnižji ponudek se položi pri sodišču v 30 dneh po dražbi. Pri dražbenem naroku je položiti kavcijo v znesku 4 000 Din.

Stvarna bremena in zastavne pravice, vknjižene na tem zemljišču, ostanejo nedotaknjene in jih prevzame dražitelj z zaračunom na največji ponudek. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri sodišču v sobi št. 17.

Sresko sodišče v Murski Soboti, odd. IV., dne 9. II. 1937.